

УДК 657.1

Вовк Б. – ст. групи БФ- 31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ДОРОЖНІ ЧЕКИ В ГОСПОДАРСЬКОМУ ОБОРОТІ УКРАЇНИ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Винник Т.М.

Правове регулювання дорожніх чеків здійснюється Положенням про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України.

Дорожній чек – це паперовий розрахунковий документ, що виражений в іноземній валюті та використовується як засіб міжнародних розрахунків неторговельного характеру і є грошовим зобов'язанням чекодавця виплатити зазначену в чеку суму чекоутримувачеві (власнику), підпис якого проставляється в зазначеному місці під час продажу. Термін дії дорожніх чеків необмежений. Дорожні чеки виписуються на одного власника, рідше на двох (підписи власника (двох власників) ставляться в зазначеному місці в день продажу). Будь-який з двох підписів є дійсним при одержанні готівкових коштів за чеком.

Основне призначення дорожнього чека - захищати гроші в дорозі від різноманітних небезпек. Чекодержатель може не турбуватися про збереження своїх коштів і скористатися ними будь-де (у світі безліч магазинів, ресторанів, готелів, де можна розплатитися дорожніми чеками і навіть отримувати решту в національній валюті). В Україні це поки неможливо – вітчизняне законодавство забороняє використання іноземної валюти для оплати товарів і послуг, а чеків, номінованих у гривні, поки не існує.

Дорожні чеки незамінні в бізнес-поїздках, метою яких, скажімо, є придбання автомобіля чи нерухомості. По-перше, у чеках гроші знаходяться під надійним захистом, а по-друге, на відміну від готівки, суми грошей в чеках для вивезення за кордон необмежені. Відповідно до вітчизняного законодавства (якщо сума чеків перевищує 10 тис. дол. США), їх необхідно тільки письмово задекларувати на митниці.

Дорожній чек, вважають його власники, більш ощадливий, ніж пластикова картка - користуючись чеком, особа бачить всю суму, якою володіє, а от розрахунок картою часто здійснюється за принципом «витратити, поки це буде можливо». Перевести в готівку чек можна в багатьох фінансових установах, а також представництвах компанії - емітента чека. Переведення в готівку чеків коштуватиме не дорожче, ніж використання пластикових карток, але використання чека більш надійне, тому що його можна легко відновити - за короткий час і безкоштовно. А також, на відміну від банківських карток, при придбанні чека клієнтові немає необхідності відкривати спеціальний рахунок і чекати виготовлення картки, операція продажу чеку клієнтові займає всього кілька хвилин. Також варто зазначити, що банком-емітентом зазвичай встановлюються ліміти на зняття коштів з картки за кордоном, з метою зменшення ризиків шахрайських операцій, тоді як за дорожніми чеками лімітів немає.

Істотна перевага дорожніх чеків перед готівкою і пластиковими картами - у разі втрати чека або крадіжки гаманця можна не боятися, що хтось скористається коштами, а відновити чек і надалі його використовувати можна навіть за кордоном.